

Veiledning til søker

Søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann fra hus og hytter, under 50 pe – kapittel 12 i forurensningsforskriften

Les denne veiledningen før du fyller ut søknadsskjemaet.

Flere kommuner har utarbeidet egne søknadsskjema for utslipp av avløpsvann etter lokale krav. Kontakt derfor i første omgang kommunen for å høre hvilke krav som gjelder i din kommune. Vær oppmerksom på at kommunen kan kreve gebyr for saksbehandling av søknad om utslipp, jf § 11-4 i forurensningsforskriften.

Du kan finne mer informasjon og veiledning på www.avlop.no og www.norskvann.no. På www.avlop.no finner du også eksempler på utfylling av søknadsskjema med vedlegg.

Hvem har søknadsplikt?

Utslipp av sanitært avløpsvann er søknadspliktig jf. forurensningsforskriften kapittel 12. Både når du skal etablere et nytt utslipp, eller vil øke et eksisterende utslipp utover eksisterende rammer, må du søke kommunen om utslippstillatelse. Dette gjelder også endring i type utslipp eller endring i utslippssted. Kontakt kommunen dersom du er usikker på om du trenger å søke.

Det er søkers ansvar å fylle ut en nøyaktig og fullstendig søknad med alle opplysninger kommunen trenger for å kunne behandle den. Behandling av søknaden starter når et fullstendig utfyllt søknadsskjema med alle nødvendige vedlegg foreligger. Kommunen behandler søknaden innen 6 uker fra fullstendig skjema med vedlegg er mottatt. Mangler det opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke behandlingen. Dersom du har søkt om unntak fra standardkravene i forurensningsforskriftens kapittel 12, eller eventuelt fra lokale forskrifter, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på 6 uker.

Hva må du gjøre i god tid før du søker?

Ta kontakt med kommunen for å få vite hvilke krav og eventuelle lokale tilpasninger som gjelder der du vil slippe ut avløpsvann. Finn ut hva som kreves av informasjon og dokumentasjon i en søknad om utslippstillatelse. Kommunen har plikt til å gi veiledning om hvordan du skal søke, og hvilke vilkår og krav som gjelder. Du må også sjekke med kommunens plan-/byggesaksavdeling om det planlagte avløpsanlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis det ikke er samsvar, må du innhente samtykke. Dette kan kreve politisk behandling.

Innhent nødvendig informasjon og dokumentasjon. Det er du som søker som skal innhente all nødvendig informasjon og vise at det planlagte utslippet er i overensstemmelse med kravene. Det kan ta tid å samle alt, så beregn god tid.

Du har plikt til å varsle parter som naboer og andre spesielt berørte. Med andre spesielt berørte menes for eksempel friluftinteressenter, lag og foreninger. Når du sender varsel skal du samtidig sende kopi til kommunen. Hvis du er i tvil om hvem som skal ha varsel kan du få en liste over disse fra kommunen. Varsel skal sendes ut med svarfrist på minimum fire uker. Du må selv sørge for å få kvittering for at varsel er sendt (for eksempel kvittering på rekommandert brev, underskrift eller liknende).

Oversikt over hvem som er varslet, kopi av varselet og kvitteringer må vedlegges søknaden (vedlegg G) sammen med eventuelle uttalelser/protester du har mottatt (vedlegg H). Søknaden om tillatelse etter kapittel 12 kan ikke sendes til kommunen før svarfristen på fire uker har gått ut.

Hva må sendes inn til kommunen og hvordan behandles søknaden?

Når du har fylt ut alle punktene i søknadsskjemaet og har lagt ved alle nødvendige vedlegg, har du levert det vi kaller en fullstendig søknad. En fullstendig søknad skal behandles av kommunen innen seks uker. Husk at hvis søknaden mangler opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke saksbehandlingen. Dersom du har søkt om unntak fra de standardiserte rensekravene i kapittel 12/lokale forskrifter, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på seks uker.

Jeg har sendt søknad om utslippstillatelse til kommunen	Når kan jeg vente svar?:
Jeg har sendt inn en fullstendig søknad som er i overensstemmelse med standardkrav og eventuelle tilleggskrav fra kommunen	Søknaden skal behandles av kommunen innen seks uker. Hvis kommunen ikke har besvart søknaden innen seks uker, regnes tillatelse som gitt
Jeg har sendt inn en fullstendig søknad med krav om unntak fra rensekravene	Kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på 6 uker gjelder ikke. Saksbehandling kan ta lengre tid, men søknaden skal behandles uten ubegrunnet opphold
Jeg har sendt inn ufullstendig søknad (ikke alle punktene i søknadsskjema er fylt ut eller det mangler vedlegg)	Søknaden vil ikke bli behandlet

Hvor kan du klage på vedtaket?

Klagefristen er tre uker etter mottatt vedtak. Dersom kommunen opprettholder sitt vedtak, videresendes og behandles klagen i den aktuelle kommunens klagenemnd.

Hva kreves av deg når anlegget er i drift?

Anleggets eier plikter å dimensjonere, drive og vedlikeholde anlegget slik sjenerende lukt unngås, jf. vilkår i utslippstillatelsen. Du må oppbevare informasjon om anlegget. Kommunen kan også fastsettes andre krav i utslippstillatelsen. Eventuelle naboklager skal oppbevares i fem år. Kommunen er myndighet og fører tilsyn med at krav overholdes. Kommunen kan kreve gebyr for dette tilsynet.

Hvordan skal jeg fylle ut søknadsskjemaet?

1. Ansvarlig (søker)

Her skal du gi alle opplysninger som er nødvendig for at kommunen skal kunne kontakte deg eller det sameie/organisasjon som søker om utslippstillatelse. Ansvarlig søker er normalt den som eier og driver anlegget (ansvarlig eier/tiltakshaver) og som er ansvarlig for utslippet, herunder for anleggets drift og vedlikehold. Hvis ansvarlig søker ikke er den samme som ansvarlig eier, skal dette oppgis her. Håndheving og sanksjoner etter regelverket vil skje overfor den ansvarlige.

2. Søknaden gjelder

Her skal du oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en endring i økningen av utslippet. Du må opplyse om søknaden gjelder helårsbolig, fritidsbolig og/eller annen bygning, og antall bygninger i de ulike kategoriene. Hvis vannklosett skal installeres eller er installert, må du opplyse om dette. Vesentlig økning kan være at flere områder kobles til anlegget, installering av matkvern, vann eller vannklosett. Ta kontakt med kommunen dersom du er i tvil om hva som er vesentlig økning.

3. Eiendom/byggested

Her skal du oppgi gårdsnummer, bruksnummer (og eventuelt festenummer) og adresse på bygningen eller bygningene som skal tilknyttes avløpsanlegget. Gårds-, bruks- og ev. festenummer får du ved henvendelse til kommunen.

Du må sjekke med kommunen om plasseringen og utførelsen av det planlagte anlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis utførelsen og/eller lokaliseringen av renseanlegget ikke er i samsvar med kommunens planer, må du innhente samtykke fra planmyndigheten. Dette kan kreve politisk behandling. Husk å oppgi dato for når samtykket ble gitt.

4. Utslippssted

Her skal du gi opplysninger om utslippsområdet. Det vil si om avløpsvannet går til innsjø, bekk/elv, grunnvann, elvemunning osv. Du skal også oppgi navn på lokalitet og kartkoordinater. Koordinater kan du for eksempel finne på et økonomisk kart/plankart i målestokk (1:5000) eller større fra Statens kartverk. Denne type kart vil du kunne få tak hos kommunens oppmålingsavdeling (karttjeneste, teknisk kontor) og fylkeskartkontoret. De fleste kommunene har en hjemmeside der du kan laste ned kart. Se også www.xymap.com der en del kommuner har kart. Husk å føre opp hvilke kartdatum du bruker, for eksempel WGS 84.P.

Avløpsanleggets plassering og utslippssted skal merkes av på kartet. På samme kart skal du også merke av eiendomsgrenser og eventuell vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold etc.). Kartet skal vedlegges søknaden (vedlegg D).

Gjelder søknaden utslipp til vann, må du oppgi hvor mange meter under laveste vannstand det slippes ut (utslippsdyp).

Utslippets forventede størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe). Personekvivalenter er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Man kan finne pe på flere måter, men som hovedregel sier vi at:

- Utslipp fra hus og hytter med innlagt vann og vannklosett: 1 person bidrar med 1 pe
- Utslipp fra hytter med innlagt vann uten vannklosett: 1 person vil bidra med 0,3 pe
- Utslipp fra hytter uten innlagt vann og vannklosett: 1 person vil bidra med 0,1 pe.

Ta kontakt med kommunen hvis du er usikker på hvordan du beregner utslippets forventede størrelse.

Eksempel 1:

Ett hus med innlagt vann og vannklosett, 6 personer i husstanden:
 $1 \times 1 \text{ pe/person} * 6 \text{ personer} = 6 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 6 pe.

Eksempel 2:

Hyttefelt med 4 hytter med innlagt vann uten vannklosett, 10 sengeplasser per hytte¹⁾:
 $4 \times 0,3 \text{ pe/person} * 10 \text{ sengeplasser} = 12 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 12 pe.

¹⁾ Det vil variere hvor mange personer som oppholder seg på en hytte. Når man skal beregne forventet antall personekvivalenter, må man ta utgangspunkt i maksimum antall personer på hytten til samme tid. Antall sengeplasser kan være et godt mål på maksimum antall personer/maksimum belastning.

5. Rensegrad

Krav til rensegrad i den enkelte kommune, kan være strengere enn standardkravene i kapittel 12. Ta kontakt med kommunen dersom du er usikker på hvilke regler som gjelder. Oppdaterte lokale forskrifter finner du på www.lovdato.no.

Informasjonen om krav til rensegrad som følger, under retter seg mot standardkravene i forurensningskravene i kapittel 12.

Hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du planlegger utslippet er avhengig av om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt eller mindre følsomt område, om det er brukerkonflikter involvert og om det er fare for overgjødsling.

For å finne ut hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du vil slippe ut avløpsvann må du først finne ut om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt område eller i et mindre følsomt område:

- følsomt/normalt område
 - o Følsomme/normale områder er ferskvann, samt kyststrekningen svenskegrensa-Lindesnes med tilhørende nedbørfelt og Grimstadjordområdet (Nordåsvannet, Grimstadjorden, Mathopen og Dolviken)
- mindre følsomt område
 - o Kystfarevann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv unntatt Grimstadjordområdet, regnes som mindre følsomme områder.

Følsomt/normalt område

Hvis stedet du vil slippe ut til er klassifisert som følsomt/normalt område setter du kryss i boksen "Utslippsted i følsomt/normalt område". Deretter må du gjøre en vurdering av eventuelle brukerkonflikter og/eller fare for overgjødsling. Hvis det er brukerinteresser involvert, skal du krysse i boks **a** som er det strengeste rensekravet. Hvis det derimot ikke er brukerinteresser involvert, men fare for overgjødsling setter du ditt kryss i boks **b**, hvor rensekravet ikke er fullt så strengt som for **a**. Hvis det verken er brukerinteresser eller fare for overgjødsling, setter du ditt kryss i boks **c** (det minst strenge kravet).

Gjelder søknaden kun gråvann (avløpsvann fra husholdninger som ikke inneholder klosett vann) som slippes ut i stede egne løsmasser eller lignende, skal du krysse av i boksen "stede egne løsmasser eller tilsvarende".

Mindre følsomt område

Hvis utslippsstedet er et mindre følsomt område, skal du sette kryss i boksen: "Utslippsted i mindre følsomt område." Du må i tillegg spesifisere rensegrad ved å krysse av for enten (a) 20 % reduksjon av suspendert stoff; eller (b) maksimum 180 mg suspendert stoff/liter (årlig middelværdi). Gjelder søknaden gråvann som skal slippes ut til mindre følsomt sjøvannsresipient, er det ikke krav til rensing og du kan krysse i boksen "urenset".

Dersom du søker om unntak fra rensekravene skal du krysse av i boksen: "Det søkes unntak fra §§12-8 til 12-9/lokal forskrift". Husk at begrunnelse/spesifisering for ønske om unntak fra rensekrav må vedlegges søknaden (vedlegg B).

Under punktet "Type renseanlegg" skal du oppgi hva slags renseanlegg du ønsker å installere. Gjelder søknaden minirensanlegg, skal "Tillegg for minirensanlegg" også fylles ut.

Anleggets dimensjonerte størrelse skal angis i antall personekvivalenter pe. Dette vil du kunne finne for eksempel i anleggsleverandørens dokumentasjon. Vurdering av hvor stort anlegg du skal velge bør gjøres med et perspektiv på 10 år. Anlegget bør uansett ikke være dimensjonert for mindre enn 5 pe.

6. Vedlegg til søknaden

Søknaden regnes ikke som fullstendig før alle nødvendige vedlegg foreligger. Mangler det vedlegg, vil søknaden ikke kunne bli behandlet. Under finner du oversikt over nødvendige vedlegg med forklaring og eventuelt maler.

A. Navn på nøytral fagkyndig (person/firma) som har bistått med valg av rensemetode og/eller dokumentasjon av rensegrad

- Her skal du oppgi hvem (nøytral fagkyndig person/firma/leverandør) som har bistått deg med utforming, dimensjonering og installasjon av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad. Vær oppmerksom på at dokumentasjon av anleggets rensegrad skal være utført av nøytral fagkyndig.
- Hvis du skal installere et ferdigprodusert minirensanlegg, må dette være testet i henhold til NS-EN 12566-3. Sjekk at rensegraden som er angitt på CE-merket til minirensanlegg tilfredsstiller rensekravet for ditt utslipp (du har angitt rensekrav under pkt 5).
- For alle andre renseløsninger må det dokumenteres at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.

B. Begrunnelse for ønske om unntak fra standardrensekrav §§ 12-8 til 12-9/lokale rensekrav eller relevant dokumentasjon

- Hvis du søker om unntak fra rensekrav, skal dette begrunnes særskilt. Vær oppmerksom på at dersom det søkes om unntak, gjelder ikke kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på seks uker.

C. Dokumentasjon av rensegrad jf. § 12-10 og beskrivelse av anlegg

- Vær oppmerksom på at dokumentasjonen skal være utført av fagkyndig. Vedlegget skal også inneholde en beskrivelse av anlegget (type/modell/leverandør etc.) og hvordan det skal drives.

D. Plassering av avløpsanlegg, utslippssted, eiendomsgrenser og vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold osv) på kart i målestokk 1:5000 eller større

E. Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget med gnr., bnr. og adresse

- Hvis du skal knytte deg til et eksisterende renseanlegg, må du legge ved en liste over hvilke bygninger som allerede er tilknyttet anlegget. Gnr. og bnr. for disse bygningene får du ved henvendelse til kommunen. Hvis det ikke er flere bygninger knyttet til anlegget, skal du sette kryss i boksen "ikke relevant" i søknadsskjemaet.

F. Oversikt over interesser som blir berørt (drikkevannsforsyning, rekreasjon, næringsvirksomhet etc). Beskrivelse av tiltak for å motvirke interessekonflikter og tiltak for å ivareta helse og miljø

- Brukerinteresser knyttet til utslippsstedet vil ha stor betydning for plassering og utforming av renseanlegg eller utslippspunkt. Vedlegget skal inneholde en vurdering av interesser som kan/vil bli berørt av utslippet (for eksempel drikkevann og brønner, jordvanning, lekeplasser, bading, fiske, turløyper etc.) og utslippsstedets plassering i forhold til brukerinteresser. Hvis du er i tvil, kan det være nyttig å kontakte en fagkyndig som kan foreta en nøytral vurdering.

G. Oversikt over hvem som er varslet

- Alle naboer og aktuelle parter skal varsles 4 uker før søknaden sendes.
- Du må lage en liste over hvem som har blitt varslet og du må legge ved kvittering på at varsel er sendt de respektive (for eksempel kvittering på rekommandert sending eller underskrift).

H. Eventuelle mottatte klager/protester

- Hvis du har mottatt klager/protester, skal disse legges ved søknaden. Hvis du ikke har mottatt klager/protester, krysser du av i boksen "ikke relevant".

7. Eventuelle merknader (ikke obligatorisk)

Her kan du skrive eventuelle merknader du mener er nyttig informasjon for kommunen når søknaden skal behandles.

8. Underskrift og erklæring

Merk at det er ansvarlig eier som skal undertegne søknaden. Ansvarlig eiers underskrift innestår for at det er gitt riktige og fullstendige opplysninger. Eier forplikter seg til å følge de angitte bestemmelsene, herunder bestemmelser som gjelder drift og vedlikehold.